ματοποιήσεως της εν λόγω ακροάσεως και διαβουλεύσεως πριν από την έκδοση μιας τέτοιας απόφασης έχει ως αποτέλεσμα τη μετάθεση του χρόνου εκδόσεως και, ως εκ τούτου, διακυβεύει την αποτελεσματικότητα της απόφασης αυτής.

Αντιθέτως, η ακρόαση αυτή, η οποία αποτελεί ουσιώδες στοιχείο των δικαιωμάτων του αμυνομένου και η διαβούλευση αυτή πρέπει να πραγματοποιούνται πριν από την έκδοση της απόφασης περί οριστικού καθορισμού της χρηματικής ποινής, ώστε τόσο η οικεία επιχείρηση όσο και η συμβουλευτική επιτροπή να μπορούν να καταστήσουν λυσιτελώς γνωστή την άποψή τους όσον αφορά όλα τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη από την Επιτροπή για την επιβολή της χρηματικής ποινής και τον καθορισμό του οριστικού της ύψους.

9. Όλα τα υποκείμενα στο κοινοτικό δίκαιο πρόσωπα υποχρεούνται να αναγνωρίζουν τα πλήρη αποτελέσματα των πράξεων των κοινοτικών οργάνων εφόσον το Δικαστήριο δεν τις έχει κρίνει ανίσχυρες και να αποδέχονται την εκτελεστότητά τους εφόσον το Δικαστήριο δεν έχει αποφασίσει την αναστολή της εκτέλεσής τους. Είναι ασυμβίβαστη με την υποχρέωση αυτή και δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από υπέρτερα νομικά συμφέροντα η στάση μιας επιχείρησης, προς την οποία απευθυνόταν απόφαση επιτάσσουσα τη διενέργεια ελέγχου κατά την έννοια του άρθρου 14 του κανονισμού 17, να αρνείται οποιαδήποτε συνεργασία για την εκτέλεση της απόφασης αυτής, οπότε δεν πρέπει να μειωθεί το ύψος της χρηματικής ποινής η οποία χρησιμοποιήθηκε προς κάμψη της άρνησης αυτής.

ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠ' ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟΥ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις 46/87 και 227/88 *

I — Έκθεση των πραγματικών περιστατικών

Η προσφεύγουσα είναι επιχείρηση που παράγει και εμπορεύεται χημικές ουσίες όπως το PVC και το πολυαιθυλένιο.

Η Επιτροπή, έχοντας πληροφορηθεί σχετικά με την πιθανή ύπαρξη συμφωνιών ή εναρμονισμένων πρακτικών όσον αφορά τον καθορισμό τιμών και ποσοστώσεων παραδόσεως PVC και πολυαιθυλενίου μεταξύ ορισμένων παραγωγών και προμηθευτών των ουσιών αυτών εντός της Κοινότητας, αποφάσισε τη διενέργεια ελέγχων σε διάφορες επιχειρήσεις, μεταξύ των οποίων και η προσφεύγουσα, και εξέδωσε την επίδικη απόφαση της 15ης Ιανουαρίου 1987.

Εφοδιασμένοι με την απόφαση αυτή και συνοδευόμενοι από έναν υπάλληλο της Bundeskartellamt, αρμόδιας επί θεμάτων ανταγωνισμού γερμανικής αρχής, δύο υπάλληλοι της Επιτροπής μετέβησαν απροειδοποίητα, στις 20 Ιανουαρίου 1987, στα γραφεία της προσφεύγουσας προκειμένου να διενεργήσουν έλεγχο. Η προσφεύγουσα αρνήθηκε να δεχθεί τον έλεγχο αυτό ισχυριζόμενη ότι πρόκειται για παράνομη επιτόπια έρευνα, δεδομένου ότι, εν πάση περιπτώσει, δεν υπήρχε δικαστικό ένταλμα.

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

Δύο ημέρες αργότερα, η Επιτροπή έκανε μια δεύτερη προσπάθεια, παρουσία, αυτή τη φορά, δύο εκπροσώπων της Bundeskartellamt και δύο αστυνομικών. Οι τελευταίοι όμως απεχώρησαν θεωρώντας ότι η Επιτροπή σκόπευε να προβεί σε επιτόπια έρευνα.

Ύστερα από την αποτυχία και μιας τρίτης προσπάθειας, στις 23 Ιανουαρίου 1987, η Επιτροπή απηύθυνε στην προσφεύγουσα, στις 29 Ιανουαρίου 1987, τηλετύπημα με το οποίο της ζήτησε να προβεί, πριν από τις 2 Φεβρουαρίου 1987, σε δήλωση με την οποία θα δέχεται να υποβληθεί σε έλεγχο, άλλως θα της επιβληθεί χρηματική ποινή 1 000 ECU ανά ημέρα καθυστερήσεως. Απαντώντας στο τηλετύπημα αυτό, η προσφεύγουσα ενέμεινε στην άποψη ότι επρόκειτο για παράνομη επιτόπια έρευνα. Στις 3 Φεβρουαρίου 1987, η Επιτροπή εξέδωσε την επίδικη απόφαση περί επιβολής σ' αυτήν χρηματικής ποινής.

Με απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 1987, το Amtsgericht της Φρανκφούρτης απέρριψε την αίτηση της Bundeskartellamt για την έκδοση εντάλματος έρευνας με το σκεπτικό ότι δεν προσκομίστηκε κανένα στοιχείο που να θεμελιώνει την υποψία της υπάρξεως συμφωνιών ή εναρμονισμένων πρακτικών.

Με Διάταξη της 26ης Μαρτίου 1987 (υπόθεση 46/87 R), ο πρόεδρος του Δικαστηρίου απέρριψε την αίτηση της προσφεύγουσας περί αναστολής εκτελέσεως των επίδικων αποφάσεων της 15ης Ιανουαρίου και 3ης Φεβρουαρίου 1987.

Στις 31 Μαρτίου 1987, η Bundeskartellamt επέτυχε, από το Amtsgericht Φρανκφούρτης, την έκδοση εντάλματος έρευνας απευθείας υπέρ της Επιτροπής. Η τελευταία προέβη, στις 2 και 3 Απριλίου 1987, στη διενέργεια ελέγχου, δεδομένου ότι οι εκπρόσωποι της προσφεύγουσας δεν εναντιώθηκαν τη φορά αυτή λόγω του δικαστικού εντάλματος, διατηρώντας ταυτόχρονα τις επιφυλάξεις τους όσον αφορά τις εξουσίες της Επιτροπής.

Αφού παρέσχε στην προσφεύγουσα τη δυνατότητα να εκφράσει τις απόψεις της και αφού άκουσε τη συμβουλευτική επιτροπή για τις συμπράξεις και τις δεσπόζουσες θέσεις, η Επιτροπή καθόρισε με την επίδικη απόφαση της 26ης Μαΐου 1988 το οριστικό ύψος του προστίμου στις 55 000 Ecu, δηλαδή 1 000 Ecu ανά ημέρα, από της 6ης Φεβρουαρίου μέχρι και της 1ης Απριλίου 1987.

II — Έγγραφη διαδικασία

Με δικόγραφα που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 16 Φεβρουαρίου 1987 και στις 5 Αυγούστου 1988, αντίστοιχα, η Hoechst AG άσκησε, δυνάμει του άρθρου 173, δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης ΕΟΚ, προσφυγές ακυρώσεως κατά των αποφάσεων της Επιτροπής της 15ης Ιανουαρίου και 3ης Φεβρουαρίου 1987 (υπόθεση 46/87) καθώς και της 26ης Μαΐου 1988 (υπόθεση 227/88).

Η έγγραφη διαδικασία εξελίχθηκε ομαλά. Στην υπόθεση 227/88, η προσφεύγουσα δεν κατέθεσε υπόμνημα απαντήσεως.

Με Διάταξη της 23ης Νοεμβρίου 1988, το Δικαστήριο αποφάσισε τη συνεκδίκαση των δύο υποθέσεων προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας και προς έκδοση αποφάσεως.

Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή και μετ' ακρόαση του γενικού εισαγγελέα, το Δικαστήριο αποφάσισε την έναρξη της προφορικής διαδικασίας χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων. Κάλεσε, ωστόσο, τους διαδίκους να απαντήσουν γραπτώς σε ορισμένες ερωτήσεις, πράγμα που οι τελευταίοι έπραξαν εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

III — Αιτήματα των διαδίκων

Η *προσφεύγουσα* ζητεί από το Δικαστήριο:

1) να ακυρώσει τις εξής αποφάσεις της Επιτροπής:

α) την απόφαση της 15ης Ιανουαρίου 1987, που διαβιβάστηκε στην προσφεύγουσα στις 20 Ιανουαρίου 1987, περί διενεργείας ελέγχου, η οποία εκδόθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 17 (IV/31.865 — PVC και IV/31.866 — πολυαιθυλένιο),

β) την απόφαση της 3ης Φεβρουαρίου 1987, που διαβιβάστηκε στην προσφεύγουσα στις 4 Φεβρουαρίου 1987 μέσω τηλεαντιγράφου, περί επιβολής χρηματικής ποινής κατ' εφαρμογή του άρθρου 16 του κανονισμού 17 (IV/31.865 — PVC και IV/31.866 — πολυαιθυλένιο),

γ) την απόφαση της 26ης Μαΐου 1988, που διαβιβάστηκε στην προσφεύγουσα στις 3 Ιουνίου 1988, περί καθορισμού του οριστικού ύψους της χρηματικής ποινής κατ' εφαρμογή του άρθρου 16 του κανονισμού 17 (IV/31.865 — PVC και IV/31.866 — πολυαιθυλένιο)·

2) επικουρικώς:

α) να ακυρώσει την προαναφερθείσα απόφαση, σημείο 1, στοιχείο α), ανωτέρω κατά το μέτρο που αυτή αναφέρεται στην αρμοδιότητα διενεργείας επιτόπιας έρευνας, ειδικότερα στην αρμοδιότητα εξετάσεως των χώρων λειτουργίας και ταξινόμησης προκειμένου να διαπιστωθεί αν υπάρχουν επαγγελματικά έγγραφα και, ενδεχομένως, ποια,

β) να ακυρώσει την απόφαση της 3ης Φεβρουαρίου 1987 περί επιβολής χρηματικής ποινής κατά το μέτρο που αυτή χρησίμευσε για να εξαναγκασθεί η προσφεύγουσα να ανεχθεί το αναφερόμενο στο στοιχείο α) μέτρο,

γ) να μειώσει το οριστικό ύψος της χρηματικής ποινής·

3) να καταδικάσει την καθής στα δικαστικά έξοδα.

Η *Επιτροπή* ζητεί από το Δικαστήριο:

1) να απορρίψει την προσφυγή·

2) να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

IV — Λόγοι και επιχειρήματα των διαδίκων

Α — *Η αφορώσα τη διενέργεια ελέγχου απόφαση*

Όσον αφορά την απόφαση της 15ης Ιανουαρίου 1987, η προσφεύγουσα προβάλλει λόγους αντλούμενους από το γεγονός ότι η απόφαση εκδόθηκε από ένα μέλος και όχι συλλογικώς από την Επιτροπή (σημείο 1), από την έλλειψη αιτιολογίας (σημείο 2) και από το περιορισμένο των εξουσιών ελέγχου της Επιτροπής (σημείο 3).

1. *Η έκδοση από ένα μέλος, και όχι συλλογικώς από την Επιτροπή*

α) Η *προσφεύγουσα* διατυπώνει αμφιβολίες ως προς το συμβιβαστό της διαδικασίας εξουσιοδοτήσεως (η οποία συνίσταται στην παροχή άδειας σε μέλος της Επιτροπής για να αποφασίζει εν ονόματι της) με τη συνταγματική κοινοτική τάξη, ειδικότερα την αρχή «nulla poena sine lege». Κατά το άρθρο 15, παράγραφος 1, του κανονισμού 17, η μη συμμόρφωση προς απόφαση επιτάσσουσα τη διενέργεια ελέγχου κολάζεται με πρόστιμο. Όμως, με ένα απλό εσωτερικής φύσεως διοικητικό μέτρο, δηλαδή την απόφαση περί εξουσιοδοτήσεως στον τομέα του ανταγωνισμού, της 5ης Νοεμβρίου 1980, η Επιτροπή τροποποίησε, χωρίς νόμιμο έρεισμα, τις προϋποθέσεις που καθορίζει η προβλέπουσα την επιβολή προστίμου διάταξη. Πράγματι, μετά τις 5 Νοεμβρίου 1980, οι σχετικές με την παρέμβαση συλλογικού οργάνου εγγυήσεις έχουν ατονήσει σε βάρος της υποκείμενης στον έλεγχο επιχειρήσεως.

β) Η *Επιτροπή* αμφισβητεί την άποψη αυτή στηριζόμενη στην απόφαση της 23ης Σεπτεμβρίου 1986 (Akzo, 5/85, Συλλογή 1986, σ. 2585). Επιπλέον, το άρθρο 15, παράγραφος 1, στοιχείο γ), του κανονισμού 17 κολάζει την παράβαση υποχρεώσεως που απορρέει όχι από διοικητική πράξη αλλά από το νόμο, και συγκεκριμένα το άρθρο 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 17.

2. *Η έλλειψη αιτιολογίας*

α) Κατά την *προσφεύγουσα*, η απόφαση της 15ης Ιανουαρίου 1987 συνιστά παράβαση του άρθρου 190 της Συνθήκης καθώς και του άρθρου 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 17 κατά το μέτρο που δεν είναι αρκούντως ακριβής και αποτελεί «εν λευκώ εντολή» για τα επιφορτισμένα με την εκτέλεσή της όργανα. Η επίδικη απόφαση δεν προσδιορίζει επαρκώς το αντικείμενο και το σκοπό του ελέγχου, ενώ παραλείπει να περιγράψει τις υποκείμενες στον έλεγχο ενέργειες. Έπρεπε να έχουν αναφερθεί τα συγκεκριμένα πραγματικά στοιχεία που επιτρέπουν την οροθέτηση, όσον αφορά το χρόνο, τον τόπο, το αντικείμενο και τον τρόπο ενεργείας της επιτροπής, οι ουσιαστικές υπόνοιες και ο έλεγχος με τον οποίο θα εξεταστούν. Η απόφαση δεν παρέχει καμιά ένδειξη σχετικά με το χρόνο ή την περίοδο κατά την οποία η προσφεύγουσα φέρεται ότι διέπραξε την παράβαση.

Επιπλέον, η βαλλόμενη απόφαση δεν προσδιορίζει επαρκώς τις υποχρεώσεις προς τις οποίες η προσφεύγουσα οφείλει να συμμορφωθεί, ούτε τα έγγραφα που οφείλει να προσκομίσει. Η εν λόγω απόφαση δεν περιλαμβάνει, ούτε στο διατακτικό ούτε στις αιτιολογικές της σκέψεις, εντολή για επιτόπιο έρευνα, αλλά, αποκλειστικά και μόνο, εντολή για διενέργεια ελέγχου. Εξάλλου, οι προβλεπόμενες με το άρθρο 1 της απόφασης υποχρεώσεις υπερβαίνουν το αντικείμενο του ελέγχου όπως αυτό ορίζεται στις αιτιολογικές της σκέψεις.

Η πλήρης έλλειψη ακρίβειας παραβιάζει ταυτόχρονα τα συνταγματικώς προστατευόμενα θεμελιώδη και διαδικαστικής φύσεως δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένου του άρθρου 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (βλέπε την προαναφερθείσα απόφαση του Δικαστηρίου της 23ης Σεπτεμβρίου 1986), καθώς και την αρχή της ασφάλειας του δικαίου (βλέπε την απόφαση της 9ης Ιουλίου 1981, Gondrand, 169/80, Συλλογή 1981, σ. 1931).

β) Η *Επιτροπή* φρονεί ότι οι εξουσίες των επιφορτισμένων με την εκτέλεση της απόφασης υπαλλήλων και τα όρια των εξουσιών αυτών δεν απορρέουν, κατά κύριο λόγο, από την απόφαση περί διενεργείας ελέγχου, αλλά από το νόμο. Η απαρίθμηση των εξουσιών αυτών στην απόφαση δεν έχει παρά δηλωτική σημασία.

Τα στοιχεία που αποτελούν το ελάχιστο περιεχόμενο μιας απόφασης είναι, δυνάμει του άρθρου 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 17, το αντικείμενο του ελέγχου, δηλαδή η φερόμενη παράβαση, και ο σκοπός του, δηλαδή η διασαφήνιση των συγκεκριμένων περιστάσεων της παράβασης αυτής (βλέπε την απόφαση της 26ης Ιουνίου 1980, National Panasonic, 136/79, Slg. 1980, σ. 2033). Η επίδικη απόφαση πληροί τους όρους αυτούς.

Αντιθέτως, η εξειδίκευση της εικαζόμενης παραβάσεως δεν αποτελεί μέρος του περιεχομένου της απόφασης περί διενεργείας ελέγχου.

Όσον αφορά την ημερομηνία ή την περίοδο τελέσεως της φερόμενης παραβάσεως, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι κατά γενικό κανόνα, αγνοεί τα στοιχεία αυτά. Επιπλέον, πρόκειται συνήθως για συνεχείς ή συνεχιζόμενες παραβάσεις, και όχι για στιγμιαίες πράξεις. Μόνο στην περίπτωση, διαφορετική της προκειμένης και όλως διόλου εξαιρετικής, όπου μια συμφωνία ή εναρμονισμένη πρακτική συνίσταται σε μια και μόνο πράξη είναι δυνατό να απαιτούνται περισσότερο συγκεκριμένες ενδείξεις.

3. *Οι εξουσίες ελέγχου της Επιτροπής*

α) Κατά την *προσφεύγουσα*, η επίδικη απόφαση είναι παράνομη κατά το μέτρο που επέτρεψε στους υπαλλήλους της Επιτροπής να προβούν στα μέτρα επιτόπιας έρευνας που σκόπευαν. Τέτοια μέτρα είναι ασυμβίβαστα τόσο με το άρθρο 14 του κανονισμού 17 όσο και με τα θεμελιώδη δικαιώματα.

Σε περίπτωση όπου το άρθρο 14 ερμηνευόταν υπό την έννοια ότι παρέχει στην Επιτροπή την εξουσία να προβαίνει σε επιτόπιες έρευνες — πράγμα που η προσφεύγουσα αμφισβητεί — τότε είναι παράνομο ως ασυμβίβαστο με τα θεμελιώδη δικαιώματα.

Η προσφεύγουσα στηρίζεται καταρχάς στο γράμμα του άρθρου 14, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 17. Ο χρησιμοποιούμενος στο άρθρο αυτό όρος «έλεγχος» διαφέρει, στην απόδοση του κειμένου αυτού σ' όλες τις γλώσσες, από την έννοια της επιτόπιας έρευνας. Η τελευταία ανήκει, σε όλες τις έννομες τάξεις, σε κατηγορία διαφορετική από τον έλεγχο και υπόκειται πάντοτε σε συγκεκριμένους περιορισμούς που επιβάλλονται από τη νομοθετική ή συνταγματική τάξη.

Επιπλέον, ο κατάλογος των μέτρων που μπορούν να ληφθούν σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 14 δεν περιλαμβάνει την επιτόπια έρευνα. Αντί να παρέχει στα σχετικά όργανα την εξουσία «να ερευνούν όλους τους χώρους», ο κανονισμός 17 περιορίζεται στο να τους παρέχει την εξουσία να «εισέρχονται σε όλους τους χώρους».

Η έννοια της επιτόπιας έρευνας είναι σαφής και υπερβαίνει τα όρια της απλής εισόδου στους χώρους. Η προσφεύγουσα παραθέτει τον ορισμό που χρησιμοποιεί το Bundesverfassungsgericht (BVerfG. 51, σ. 97, στις σελίδες 106 και 107), κατά τον οποίο ως επιτόπια έρευνα χαρακτηρίζεται «η αναζήτηση, που διενεργείται με συγκεκριμένο στόχο και σκοπό από τις κρατικές αρχές, για την ανεύρεση προσώπων ή πραγμάτων ή τη διαλεύκανση περιστάσεων, κατά τρόπο ώστε να ανακαλυφθεί αυτό που ο ένοικος του οικήματος εντός του οποίου διεξάγεται η έρευνα δεν σκοπεύει ούτε να παρουσιάσει ούτε να παραδώσει με τη δική του θέληση».

Κατά την προσφεύγουσα, από τις σχετικές προπαρασκευαστικές εργασίες (βλέπε Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, έγγραφα συνεδριάσεων 1961-1962, έγγραφο 57, έκθεση Deringer, σ. 30) αποδεικνύεται ότι οι συντάκτες του κανο-

νισμού 17 είχαν επίσης υπόψη τους τόσο τη διάκριση μεταξύ ελέγχου και επιτόπιας έρευνας όσο και τις ειδικές συνταγματικής τάξεως προϋποθέσεις που απαιτούνται σε περίπτωση έρευνας. Κατά συνέπεια, εφόσον ο κοινοτικός νομοθέτης δεν προέβλεψε τις αναγκαίες για επιτόπια έρευνα συνταγματικές εγγυήσεις, θέλησε να περιορίσει τις εξουσίες της Επιτροπής σ' αυτές του ελέγχου.

Κατά τα λοιπά, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι τα αναφερόμενα στο άρθρο 14, παράγραφος 1, μέτρα δεν πρέπει να ερμηνεύονται ευρέως. Ιδίως η επιβαλλόμενη στις επιχειρήσεις υποχρέωση συνεργασίας είναι ασυμβίβαστη με το σύστημα έρευνας κατά το οποίο ο ενδιαφερόμενος περιορίζεται σε παθητικό ρόλο. Εξάλλου, ενόψει της διατάξεως του άρθρου 15, παράγραφος 1, στοιχείο γ), του κανονισμού 17 σχετικά με την επιβολή προστίμων, η συνταγματική αρχή «nulla poena sine lege» εμποδίζει την κατ' αναλογίαν ερμηνεία.

Επίσης η κρατούσα στην επιστήμη άποψη είναι ότι η Επιτροπή δεν έχει το δικαίωμα επιτόπιας έρευνας. Το ίδιο συμπέρασμα προκύπτει από την ερμηνεία των εθνικών διατάξεων για την εφαρμογή του κανονισμού 17 σύμφωνα με το άρθρο 14, παράγραφος 6, του κανονισμού αυτού? πράγματι, καμιά από τις διατάξεις αυτές δεν μνημονεύει τα μέτρα που είναι αναγκαία και κατάλληλα για την άσκηση δικαιώματος επιτόπιας έρευνας.

Η αποτελεσματικότητα ενός ελέγχου χωρίς δικαίωμα επιτόπιας έρευνας καταδεικνύεται μεταξύ άλλων από τη νομοθεσία περί απαγορεύσεως των μονοπωλίων (trusts) των Ηνωμένων Πολιτειών (βλέπε γνωμάτευση του δικηγορικού γραφείου Sullivan και Cromwell, Νέα Υόρκη, παράρτημα 7 του υπομνήματος απαντήσεως). Εξάλλου, η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων στο πλαίσιο του άρθρου 14 του κανονισμού 17 δεν μπορεί να υποχωρεί προ της αποτελεσματικότητας των ενεργειών της διοίκησης.

Όσον αφορά τα θεμελιώδη δικαιώματα, η προσφεύγουσα υιοθετεί τα συμπεράσματα μιας γνωμάτευσης του καθηγητή J. A. Frowein, του Πανεπιστημίου της Χαϊδελβέργης (παράρτημα 6 της απάντησης):

— βάσει των κοινών στα κράτη μέλη συνταγματικών τάξεων, υφίσταται, σε κοινοτικό επίπεδο, θεμελιώδες δικαίωμα διασφαλίζον την προστασία της κατοικίας·

— το θεμελιώδες δικαίωμα προστασίας της κατοικίας καλύπτει επίσης και τους χώρους ασκήσεως εμπορικών δραστηριοτήτων·

— για τη διενέργεια έρευνας εντός τέτοιων χώρων — έρευνες που πρέπει να διακρίνονται από τις επιθεωρήσεις — απαιτείται, δυνάμει της παρεχόμενης από το προαναφερθέν θεμελιώδες δικαίωμα προστασίας δικαστικό ένταλμα·

— το δικαστικό ένταλμα πρέπει να προηγείται της έρευνας και να καθορίζει λεπτομερώς τα όριά της·

— σύμφωνα με το σύστημα του κοινοτικού δικαίου, μόνον ο κοινοτικός δικαστής (το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων), είναι, ελλείψει άλλων ειδικών διατάξεων, αρμόδιος για την έκδοση εντάλματος έρευνας.

Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι ο εκ των υστέρων ασκούμενος δικαστικός έλεγχος ισοδυναμεί με άρνηση προστασίας θεμελιώδους δικαιώματος, εφόσον διασφαλίζεται οπωσδήποτε από τη δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής δυνάμει των άρθρων 173 και 186 της Συνθήκης.

β) Η *Επιτροπή* ισχυρίζεται προκαταρκτικώς ότι η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας στερείται συνειρμού, κατά το μέτρο που η τελευταία διατείνεται ότι τα μέτρα επιτόπιας έρευνας αποκλείονται σαφώς τόσο από τις διατάξεις του άρθρου 14 του κανονισμού 17 όσο και από το κείμενο της απόφασης, ζητώντας όμως, ταυτόχρονα, την ακύρωση της τελευταίας. Οι απόψεις της προσφεύγουσας θα μπορούσαν, το πολύ πολύ, να ερμηνευθούν ως επίκριση της στάσης των υπαλλήλων της Επιτροπής, οι οποίοι κατηγορούνται ότι υπερέβησαν τα όρια των εξουσιών τους. Σε μια τέτοια περίπτωση, η άσκηση προσφυγής ακυρώσεως κατά της αποφάσεως της 15ης Ιανουαρίου 1987 δεν αποτελεί το ενδεδειγμένο ένδικο μέσο.

Εξάλλου η προσφεύγουσα θεωρεί απαράδεκτο τον ισχυρισμό ότι το άρθρο 14 του κανονισμού παραβιάζει τα θεμελιώδη δικαιώματα εφόσον η απόφαση δεν θίγει, πλέον, την προσφεύγουσα υπό το πρίσμα αυτό. Σύμφωνα με τα ίδια τα λεγόμενα της προσφεύγουσας, συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις παρεκκλίσεως από το θεμελιώδες δικαίωμα του απαραβίαστου των χώρων ασκήσεως εμπορικών δραστηριοτήτων (επαρκείς υπόνοιες, δικαστικός έλεγχος), διότι το Amtsgericht Φρανκφούρτης εξέδωσε ένταλμα έρευνας κρίνοντας ότι υφίστανται επαρκείς ενδείξεις.

Όσον αφορά την ουσία, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι το άρθρο 14 του κανονισμού 17 της παρέχει εξουσία έρευνας.

Ο έλεγχος είναι μια γενική έννοια η οποία περικλείει την έρευνα. Η έρευνα δεν αποτελεί παρά μια πλέον προωθημένη μορφή ελέγχου. Η διαπίστωση αυτή ισχύει τόσο για το άρθρο 14 του κανονισμού 17 όσο και για το άρθρο 46 του γερμανικού νόμου περί απαγορεύσεως των περιορισμών στον ανταγωνισμό.

Το αποτέλεσμα αυτό ενισχύεται από το σύστημα του άρθρου 14 του κανονισμού 17. Από την παράγραφο 6 του άρθρου αυτού προκύπτει ότι τα όργανα της Επιτροπής δεν μπορούν να προσφεύγουν στον άμεσο εξαναγκασμό, δηλαδή δεν τους επιτρέπεται να ενεργούν τα ίδια ενάντια στη βούληση του ενδιαφερομένου. Σε περίπτωση αρνήσεως του τελευταίου, οι εκπρόσωποι της αρμόδιας εθνικής αρχής είναι αυτοί που πρέπει να παράσχουν αρωγή, προβαίνοντας ενδεχομένως σε άμεσο εξαναγκασμό,παραδείγματος χάριν, διά της παραβιάσεως των επίπλων και της λήψεως φακέλων προκειμένου τα όργανα της Επιτροπής να μπορέσουν να ανεύρουν εκεί τα αναζητούμενα έγγραφα.

Όμως, στο πλαίσιο του άρθρου 14, τα κράτη μέλη δεν διαθέτουν, από ουσιαστική άποψη, παρά μόνο τις εξουσίες που τους παρέχει το κοινοτικό δίκαιο. Κατά συνέπεια, αν τον άρθρο 14, παράγραφος 3, δεν εμπεριέκλειε και εξουσίες επιτόπιας έρευνας, οι εκπρόσωποι των εθνικών αρχών δεν θα μπορούσαν να παρέχουν την αναγκαία συνδρομή.

Η ερμηνεία αυτή είναι σύμφωνη προς την ισχύουσα στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας νομοθεσία, όπως προκύπτει από τα άρθρα 3 και 4 του εκτελεστικού του κανονισμού 17 νόμου σε συνδυασμό με τα άρθρα 8 και 12 του νόμου περί εκτελέσεως των διοικητικών αποφάσεων.

Το δικαίωμα έρευνας απορρέει επίσης από τα δικαιώματα εισόδου στους σχετικούς χώρους που αναφέρονται στο άρθρο 14, παράγραφος 1, του κανονισμού 17. Εξ αυτού προκύπτει σαφώς ότι οι υπάλληλοι της Επιτροπής δεν πρέπει να περιορίζονται στο να παραλαμβάνουν τα έγγραφα που επιλέγει και καθορίζει η επιχείρηση, αλλά δικαιούνται να διενεργούν έλεγχο στο χώρο όπου φυλάσσονται τα ζητούμενα έγγραφα και να τα εξετάζουν και να τα ξεδιαλέγουν.

Κάθε άλλη ερμηνεία του άρθρου 14 το στερεί της πρακτικής του αποτελεσματικότητας και επιτρέπει στην επιχείρηση να εμποδίζει οριστικά, μέσω παθητικής αντιστάσεως, την έρευνα για τη φερόμενη παράβαση. Σε μια τέτοια περίπτωση, το δικαίωμα εισόδου των οργάνων της Επιτροπής θα ήταν περιττό· για το σκοπό αυτό θα ήταν αρκετή η αίτηση παροχής πληροφοριών που προβλέπει το άρθρο 11 του κανονισμού 17.

Η υφιστάμενη στις Ηνωμένες Πολιτείες κατάσταση δεν μπορεί να χρησιμεύσει ως αντεπιχείρημα. Η υπηρεσία ελέγχου μονοπωλίων του αμερικανικού Υπουργείου Δικαιοσύνης έχει στη διάθεσή της, με τη δυνατότητα κλήτευσης μαρτύρων (subpoena) ένα ισχυρότατο όργανο αντίστοιχο του οποίου δεν υπάρχει στην Ηπειρωτική Ευρώπη και μπορεί, επιπλέον, να προβαίνει σε επιτόπιες έρευνες βάσει δικαστικής αποφάσεως.

Η Επιτροπή επικαλείται την απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Φεβρουαρίου 1973 (Continental Can, 6/72, Slg. 1973, σ. 215) κατά την οποία η προστασία του ανταγωνισμού αποτελεί θεμελιώδη στόχο της Συνθήκης στον οποίο έχει προσδοθεί υπέρτερη ισχύ. Η προστασία αυτή δεν μπορεί να εξασφαλιστεί χωρίς την αποτελεσματικότητα των ερευνών της Επιτροπής.

Όσον αφορά τα θεμελιώδη δικαιώματα, η Επιτροπή φρονεί ότι πρέπει να ληφθεί ως σημείο αφετηρίας το επίπεδο της μεγαλύτερης δυνατής προστασίας που προβλέπεται από τις έννομες τάξεις των κρατών μελών.

Εξάλλου, η Επιτροπή συμφωνεί με την προσφεύγουσα ως προς το ότι το θεμελιώδες δικαίωμα του απαραβιάστου της κατοικίας υφίσταται επί κοινοτικού επιπέδου, ότι καταρχήν καλύπτει και τους χώρους επαγγελματικής δραστηριότητας των νομικών προσώπων, ότι η ανάμιξη των δημόσιων αρχών στην άσκηση του δικαιώματος αυτού πρέπει να προβλέπεται από το νόμο και ότι, καταρχήν, για τις έρευνες απαιτείται δικαστική απόφαση.

Ωστόσο, κατά την Επιτροπή, ο δικαστικός έλεγχος μπορεί να είναι είτε προηγούμενος (με πρωτοβουλία της σχετικής αρχής) είτε μεταγενέστερος του ελέγχου (με πρωτοβουλία της επιχείρησης). Περιπτώσεις τέτοιου εκ των υστέρων ελέγχου προβλέπει το άρθρο 55 του γερμανικού νόμου περί απαγορεύσεως των περιορισμών στον ανταγωνισμό και το άρθρο 13, παράγραφος 2, του ιταλικού Συντάγματος.

Καίτοι το κοινοτικό δίκαιο δεν προβλέπει ειδικούς διαδικαστικούς κανόνες σχετικά με το δικαστικό έλεγχο, δίδει, ωστόσο, λύση στο πρόβλημα μέσω της ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων διαδικασίας λήψεως ασφαλιστικών μέτρων. Το άρθρο 83, παράγραφος 1, του κανονισμού διαδικασίας επιτρέπει, στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, την εξέταση ενδεχόμενης προσβολής θεμελιώδους δικαιώματος. Η σχετική πρωτοβουλία ανήκει στην επιχείρηση, η οποία πρέπει ταυτόχρονα να ασκήσει προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως περί διενεργείας ελέγχου, αλλά ο δικαστικός αυτός έλεγχος διασφαλίζει το σεβασμό του θεμελιώδους δικαιώματος πριν από τη διενέργεια του σχετικού ελέγχου. Η Επιτροπή είναι διατεθειμένη όχι μόνο να παράσχει αρωγή για τη σύνταξη της αιτήσεως αναστολής, αλλά και να καθυστερήσει την εκτέλεση της απόφασης περί διενεργείας ελέγχου έως ότου αποφανθεί το Δικαστήριο, υπό τον όρο ότι θα μπορεί να προβεί στη λήψη συντηρητικών μέτρων κατά της επιχείρησης προκειμένου να αποφευχθεί το ενδεχόμενο εξαφανίσεως αποδεικτικών στοιχείων (παραδείγματος χάριν διά της σφραγίσεως των επίπλων ταξινομήσεως εγγράφων).

Τέλος η Επιτροπή αντικρούει την άποψη της προσφεύγουσας ότι υφίσταται σιωπηρή αρμοδιότητα του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων όσον αφορά την έκδοση ενταλμάτων έρευνας. Δεν υφίσταται νόμιμο έρεισμα για τέτοια αρμοδιότητα, δεδομένου ότι το Δικαστήριο περιορίζεται στον έλεγχο της νομιμότητας των διοικητικών αποφάσεων.

Β — *Η απόφαση περί επιβολής χρηματικής ποινής*

Για την καλύτερη κατανόηση της επιχειρηματολογίας των διαδίκων, πρέπει, καταρχάς, να σημειωθεί ότι οι διάδικοι εκκινούν από διαφορετικές αντιλήψεις όσον αφορά τη δυνάμει του άρθρου 16 του κανονισμού 17 διαδικασία καθορισμού χρηματικών ποινών.

Κατά την Επιτροπή, ο καθορισμός προστίμων δυνάμει του άρθρου αυτού πραγματοποιείται σε δύο φάσεις. Πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ δύο μη αυτόνομων πράξεων: του προσωρινού καθορισμού (απειλή επιβολής ποινής) και του οριστικού καθορισμού. Το άρθρο 16 ρυθμίζει ρητώς την πρώτη φάση στην παράγραφο 1 και τη δεύτερη στην παράγραφο 2, αποκλειστικά όσον αφορά μια ειδική περίπτωση, δηλαδή την ενδεχόμενη μείωση του ποσού όπως προκύπτει από την αρχική απόφαση. Μόνον η δεύτερη απόφαση, η οποία καθορίζει το συνολικό ύψος του οφειλόμενου κατά την ημερομηνία εκείνη ποσού αποτελεί εκτελεστό τίτλο κατά την έννοια του άρθρου 192 της Συνθήκης. Η επίδικη απόφαση της 3ης Φεβρουαρίου 1987 εμπίπτει στην πρώτη φάση. Ηταν αρκετό,πριν ληφθεί η δεύτερη απόφαση, να ακουστούν οι απόψεις της συμβουλευτικής επιτροπή για τις συμπράξεις και τις δεσπόζουσες θέσεις καθώς και της ενδιαφερόμενης επιχείρησης.

Αντιθέτως, η προσφεύγουσα φρονεί ότι οι διαδικαστικές αυτές προϋποθέσεις έπρεπε να συντρέχουν πριν από τη λήψη της πρώτης απόφασης, δηλαδή της απόφασης της 3ης Φεβρουαρίου 1987.

1. Η *προσφεύγουσα* ισχυρίζεται, καταρχάς, ότι η απόφαση της 3ης Φεβρουαρίου 1987 περί επιβολής χρηματικής ποινής χάνει το νόμιμο έρεισμά της σε περίπτωση ακυρώσεως της αποφάσεως περί διενεργείας ελέγχου. Επιπλέον, θεωρεί ότι η Επιτροπή, εκδίδοντας την απόφαση σχετικά με τη χρηματική ποινή, διέπραξε παράβαση ουσιώδους τύπου.

Όπως προκύπτει σαφώς από το γράμμα του άρθρου 16, παράγραφος 3, σε συνδυασμό με το άρθρο 10, παράγραφοι 3 έως 6 του κανονισμού 17, η Επιτροπή όφειλε να ζητήσει τη γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής πριν από τη λήψη της επίδικης αποφάσεως. Η προσφεύγουσα επικαλείται σχετικώς τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις 228 και 229/82 (Ford, Συλλογή 1984, σσ. 1129, 1173).

Η μη ακρόαση της προσφεύγουσας πριν από την έκδοση της επίδικης αποφάσεως, συνιστά παράβαση του άρθρου 19, παράγραφος 1, του κανονισμού 17 σε συνδυασμό με τα άρθρα 2, 7, 10 και 11 του κανονισμού 99/63 της Επιτροπής, της 25ης Ιουλίου 1963, περί των ακροάσεων που προβλέπονται στο άρθρο 19, παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού αριθ. 17 του Συμβουλίου (ΕΕ, ειδ. έκδ., 08/01, σ. 37).

Από το άρθρο 19, παράγραφος 1, του κανονισμού 17 προκύπτει ότι η διάταξη αυτή αναφέρεται ιδίως στην παράγραφο 1 του άρθρου 16, μόνη παράγραφο του άρθρου αυτού που προβλέπει τον καθορισμό χρηματικής ποινής με απόφαση.

Αν δεν απαιτείτο η ακρόαση της επιχειρήσεως ήδη κατά την πρώτη φάση του καθορισμού της χρηματικής ποινής (άρθρο 16, παράγραφος 1), θα διακυβευόταν το διασφαλιζόμενο από τη Συνθήκη ΕΟΚ σύστημα έννομης προστασίας. Πρέπει ο ενδιαφερόμενος να μπορεί να ελέγχει κάθε βλαπτική γι' αυτόν διοικητική πράξη ώστε να είναι σε θέση να ασκήσει προσφυγή εντός των προβλεπομένων προθεσμιών, χωρίς να διατρέχει τον κίνδυνο να μη μπορεί πλέον να επικαλεσθεί την προσβολή του δικαιώματος ακροάσεως.

Ήδη η κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 16 απόφαση, η οποία επιβάλλει την ουσιαστική υποχρέωση της καταβολής χρηματικής ποινής,

συνιστά σοβαρή και επικίνδυνη παρέμβαση, πολλώ μάλλον εφόσον πρόκειται περί χρηματικής ποινής εξυπηρετούσας την εκτέλεση μιας αποφάσεως περί διενεργείας ελέγχου η οποία θέτει σοβαρά προβλήματα νομιμότητας. Επομένως, είναι άδικο να μην ακούγεται ο ενδιαφερόμενος πριν από τον καθορισμό του προστίμου. Εν προκειμένω, δεν υφίστατο επείγον ως προς τη διενέργεια του ελέγχου, δεδομένου ότι η σχετική διαδικασία εκκρεμούσε από τριών και πλέον ετών.

Η ακρόαση της επιχείρησης πριν από τη λήψη της αποφάσεως περί καθορισμού προστίμου δεν διακυβεύει την αποτελεσματικότητα του εξεταστικού συστήματος. Πράγματι, δυνάμει του άρθρου 15, παράγραφος 1, σημείο γ), του κανονισμού 17, η μη συμμόρφωση μιας επιχείρησης προς την υποχρέωση να υποβληθεί σε έλεγχο κολάζεται με πρόστιμο, στο οποίο προστίθενται και οι κυρώσεις που προβλέπουν τα κράτη μέλη με τις διατάξεις διά των οποίων τίθεται σε εφαρμογή το σχετικό κοινοτικό δίκαιο.

2. Κατά την *Επιτροπή* η προσφεύγουσα στηρίζεται σε εσφαλμένη ερμηνεία του συστήματος των αποφάσεων σχετικά με τις χρηματικές ποινές.

Η Επιτροπή φρονεί ότι ολόκληρη η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας με την οποία ζητείται να αναγνωριστεί η έλλειψη νομιμότητας της απόφασης της 3ης Φεβρουαρίου 1987 καταλήγει στην εκπρόθεσμη προβολή νέου λόγου, πράγμα απαράδεκτο κατά το άρθρο 42, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας. Πράγματι, η προσφεύγουσα έστρεψε αρχικά το αίτημά της ακυρώσεως κατά της πράξεως που κακώς θεωρούσε ως οριστικό καθορισμό της χρηματικής ποινής. Στο υπόμνημα απαντήσεως, μεταθέτοντας τις αιτιάσεις της κατά της αποφάσεως περί του (φερόμενου) οριστικού καθορισμού χρηματικής ποινής στην απόφαση με την οποία (όντως) επεσείετο η απειλή επιβολής τέτοιας ποινής, η προσφεύγουσα έκανε στροφή ερχόμενη σε αντίθεση με το περιεχόμενο του δικογράφου της προσφυγής της.

Εξάλλου, οι αιτιάσεις δεν είναι βάσιμες. Η προβλεπόμενη με τον κανονισμό 17 έννομη προστασία διασφαλίζεται εφόσον η συμβουλευτική επιτροπή και η ενδιαφερόμενη επιχείρηση ακουστούν κατά τη διάρκεια μιας από τις δύο φάσεις της διαδικασίας. Η διενέργεια αιφνιδιαστικού ελέγχου είναι αδύνατη σε περίπτωση που θα γινόταν ακρόαση κατά τη διάρκεια της πρώτης φάσεως. Σε περίπτωση διενεργείας ελέγχου χωρίς το στοιχείο του αιφνιδιασμού, η ακρόαση στο στάδιο αυτό θα είχε ως συνέπεια την αισθητή επιβράδυνση της έρευνας, πράγμα που θα μπορούσε να την καταστήσει χωρίς αποτέλεσμα.

Επιπλέον, η φύση μιας αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 16, παράγραφος 1, δεν θέτει καθοριστικό πρόβλημα χαρακτηρισμού, που να δικαιολογεί ακρόαση. Η απειλή επιβολής χρηματικής ποινής δεν προϋποθέτει παράνομη ενέργεια της επιχείρησης, και το πρόσφορο του ύψους της ανά ημέρα καθυστερήσεως ποινής δεν καλύπτεται από τις διαδικαστικές εγγυήσεις. Ακόμα και στο πλαίσιο του άρθρου 15 του κανονισμού 17, το ύψος των προστίμων δεν αποτελεί αντικείμενο της ακρόασης (πάγια νομολογία του Δικαστηρίου). Κατά συνέπεια, η εγγύηση του δικαιώματος ακροάσεως δεν καλύπτει, εν πάση περιπτώσει, παρά τον καθορισμό χρηματικών ποινών στην ειδική περίπτωση του άρθρου 16, παράγραφος 2, διότι, στην περίπτωση μιας επιχείρησης που εξεπλήρωσε την υποχρέωσή της προς ενέργεια, ο οριστικός καθορισμός χρηματικής ποινής λαμβάνει τη μορφή όχι μέσου πειθούς αλλά κολασμού.

Κατά τα λοιπά, η Επιτροπή προσάπτει στην προσφεύγουσα ότι επιδιώκει να επεκτείνει το δικαίωμα ακροάσεως που παρέχεται στο πλαίσιο της διαδικασίας επιβολής χρηματικών ποινών και στις αντιρρήσεις που αφορούν τη διαδικασία διενεργείας ελέγχου. Όμως, ο κανονισμός 17 δεν προβλέπει, και ορθώς, ακρόαση κατά τη διαδικασία αυτή.

Γ — *Η απόφαση περί καθορισμού του οριστικού ύψους της χρηματικής ποινής*

1. Η *προσφεύγουσα* φρονεί ότι η απόφαση της 26ης Μαΐου 1988 χάνει το νόμιμο έρεισμά της σε περίπτωση ακυρώσεως της αποφάσεως περί διενεργείας ελέγχου ή της αποφάσεως περί επιβολής χρηματικής ποινής, διότι η ακύρωση αυτή έχει αναδρομική ισχύ.

Εξάλλου, η απόφαση πρέπει να ακυρωθεί για τους ανωτέρω λόγους και συγκεκριμένα διότι αναγκάζει την προσφεύγουσα να δεχθεί μέτρα επιτόπιας έρευνας για τα οποία ο κανονισμός 17 δεν παρέχει κανένα νόμιμο έρεισμα και τα οποία, ελλείψει προηγουμένου δικαστικού εντάλματος, είναι ασυμβίβαστα με τις αρχές του συνταγματικού κοινοτικού δικαίου.

Όσον αφορά το ύψος της ορισθείσας χρηματικής ποινής, η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 16 του κανονισμού 17 από δύο απόψεις.

Αφενός, η Επιτροπή όφειλε να λάβει υπόψη την αίτηση αναστολής εκτελέσεως της απόφασης περί διενεργείας ελέγχου. Καθορίζοντας την οριστική χρηματική ποινή και για το διάστημα που διήρκεσε η διαδικασία λήψεως ασφαλιστικών μέτρων, έρχεται σε αντίφαση με την ίδια της τη στάση, και συγκεκριμένα ότι είναι διατεθειμένη να καθυστερήσει την εκτέλεση έως ότου αποφανθεί το Δικαστήριο.

Αφετέρου, το συνολικό ποσό είναι δυσανάλογο και υφίσταται, εν προκειμένω, πλάνη εκτιμήσεως, διότι η προσφεύγουσα έλαβε τις αποφάσεις της οδηγούμενη αποκλειστικά από τα υπέρτερα συμφέροντα της διασφάλισης μιας εξεταστικής διαδικασίας σύμφωνης προς το νόμο και το σύνταγμα. Ενόψει της ομόφωνης άποψης της επιστήμης, η προσφεύγουσα στηρίχθηκε στο γεγονός ότι το άρθρο 14 του κανονισμού 17 δεν παρέχει στην Επιτροπή κανένα δικαίωμα επιτόπιας έρευνας. Επομένως, η άρνησή της να τη δεχθεί δεν μπορεί να επικριθεί ούτε αντικειμενικά ούτε υποκειμενικά. Εξάλλου, η Επιτροπή δεν μπορεί να επικαλεστεί συμφέρον για επίσπευση της εκτέλεσης, δεδομένου ότι οι πληροφορίες της σχετικά με τις φερόμενες παραβάσεις χρονολογούνται ήδη από τον Οκτώβριο του 1983.

2. Η *Επιτροπή* θεωρεί το αίτημα ακυρώσεως της απόφασης της 26ης Μαΐου 1988 απαράδεκτο κατά το μέτρο που στηρίζεται στην ακυρότητα της απόφασης της 3ης Φεβρουαρίου 1987 περί επιβολής χρηματικής ποινής. Πράγματι, σε περίπτωση ακυρώσεως της απόφασης αυτής, η απόφαση της 26ης Μαΐου καθίσταται αυτομάτως άνευ αντικειμένου. Επομένως, έχοντας ασκήσει προσφυγή ακυρώσεως κατά της πρώτης αποφάσεως, η προσφεύγουσα δεν έχει πλέον συμφέρον να ζητήσει και την ακύρωση της δεύτερης.

Ως προς την ουσία και όσον αφορά τη σχέση μεταξύ της επίδικης αποφάσεως και της αποφάσεως περί διενέργειας ελέγχου, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η ακύρωση της τελευταίας δεν στερεί νομίμου ερείσματος την απόφαση της 26ης Μαΐου 1988. Λόγω του τεκμηρίου εγκυρότητας των κοινοτικών πράξεων έως ότου ακυρωθούν από το Δικαστήριο, η προσφεύγουσα υποχρεούνταν, εφόσον δεν είχε δοθεί αναστολή εκτελέσεως, να ανεχθεί τον έλεγχο. Η συνέπεια αυτή είναι οριστική και ουδόλως επηρεάζεται από ενδεχόμενη μεταγενέστερη ακύρωση.

Εξάλλου, το αίτημα στηρίζεται σε αιτιολογία στερούμενη συνειρμού — και είναι ως εκ τούτου αβάσιμο — κατά το μέτρο που αποσκοπεί στην ακύρωση της απόφασης της 26ης Μαΐου 1988 για τους ίδιους λόγους με αυτούς που προβλήθηκαν κατά της αποφάσεως περί διενεργείας ελέγχου, ακόμα και στην περίπτωση που το Δικαστήριο δεν ακυρώσει την

απόφαση αυτή. Η απόφαση περί διενεργείας ελέγχου δεν μπορεί να είναι ταυτόχρονα και έγκυρη και παράνομη.

Όσον αφορά το ύψος της επιβληθείσας χρηματικής ποινής, η Επιτροπή αμφισβητεί ότι έρχεται σε αντίφαση με τη θέση που υποστηρίζει στην παρούσα διαδικασία. Η δήλωσή της ότι ήταν διατεθειμένη να καθυστερήσει την εκτέλεση της αποφάσεως περί διενεργείας ελέγχου έως ότου το Δικαστήριο αποφανθεί επί της αιτήσεως κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δεν αφορούσε παρά την ενδεχόμενη χρησιμοποίηση, στο μέλλον, του άρθρου 83 του κανονισμού διαδικασίας ως νόμιμου ερείσματος κοινοτικού δικαστικού ελέγχου πριν από τη διενέργεια επιτόπιας έρευνας.

Όσον αφορά το ζήτημα της αναλογικότητας του καθορισθέντος ύψους της χρηματικής ποινής, η Επιτροπή προσάπτει στην προσφεύγουσα ότι ζητεί ανταμοιβή για παράβαση νόμου που διέπραξε και μάλιστα σε βαθμό που, στο αγγλοσαξωνικό δίκαιο, χαρακτηρίζεται ως « contempt of court ». Πράγματι, η προσφεύγουσα όχι μόνο δεν αναγνώρισε το τεκμήριο της εγκυρότητας των κοινοτικών πράξεων, αλλά, επιπλέον, ενέμεινε στην άρνησή της ακόμα και μετά την απόρριψη από τον πρόεδρο του Δικαστηρίου της αιτήσεως περί αναστολής εκτελέσεως.

G. C. Rodríguez Iglesias
εισηγητής δικαστής